

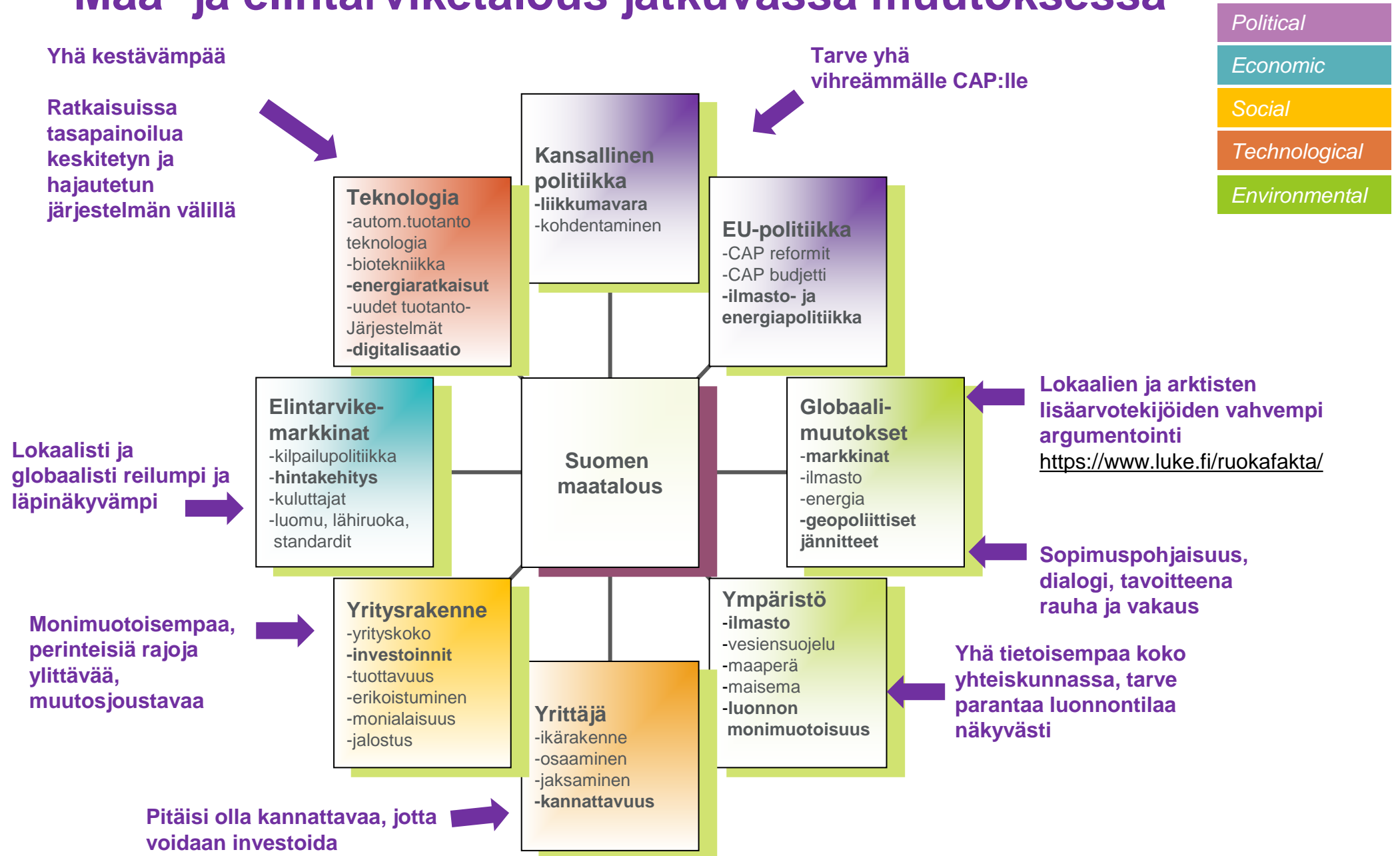
Mikä korostuu huomisen maataloudessa?

Prof. Pasi Rikkinen

Luonnonvarakeskus (Luke)

Maa- ja elintarviketalous jatkuvassa muutoksessa

Yhteenvetoa resilienssiä eli muutosjoustavuutta lisäävistä tekijöistä muuttuvassa ruokajärjestelmän toimintaympäristössä vuoteen 2030 mennessä

Todennäköisessä kasvussa

1. Häiriöistä ja shokeista toipumiseen liittyvät kustannukset
2. Ravinteiden tehokas kierrätys
3. Valkuaiskasvien tuotantoala
4. Markkinahintojen heilahtelut
5. Ulkomainen työvoima

Resilienssiä kasvattaa:

Riippumattomuus, systeemin tuntemus, yhteistyö ja luottamus, monipuolisuus ja monimuotoisuus tuotannossa, varautumistoimet (huoltovarmuus), maan kasvukunto

Hyvin vahvasti toiveissa:

1. Ravinteiden tehokas kierrätys
2. Alkutuotannon ja teollisuuden työntekijöiden hyvinvointi
3. Maatilojen energiaomavaraisuus
4. Toimijoiden (ml. viranomaiset) välinen yhteistyö
5. Ruokajärjestelmien vuorovaikutuksien ymmärrys

Todennäköistä, mutta ei toivottavaa:

1. Markkinahintojen heilahtelut lisääntyvät
2. Häiriöistä ja shokeista toipumiseen liittyvät kustannukset kasvavat
3. Tuontiriippuvuus kasvaa
4. Ulkomainen työvoima lisääntyy
5. Elintarvikkeiden tuonti kasvaa

Toivottavaa, mutta ei todennäköistä:

1. Alkutuotannon kannattavuus paranee
2. Yritysrakenteen monimuotoisuus kasvaa (vaihtelua koon, tuotantosuunnan, erikoistumisen ja monialaisuuden osalta)
3. Ruokajärjestelmän toimijoiden lukumäärä kasvaa ruoan saatavuuden varmistamisessa
4. Kotimaisen alkutuotannon volyyymi kasvaa
5. Viljelty peltopinta-ala kotimaassa pysyy ennallaan

Delfoi-asiantuntijapaneeli arvioi yhteensä 52 muutosvoimaa, muutosta ja trendiä

Source:

Rimhanen, K., Aro, K., Rikkinen, P and Aakkula, J. 2022. The elements of resilience in the Finnish food system
Populaariartikkeli saatavilla: <https://lehti.kehittyvaelintarvike.fi/shared/issues/2022-12-08/0gUijzbj>

© Luonnonvarakeskus

Terveisiä kentältä: ”Olisipa hienoa, jos suomalaista ruoantuotantoa aidosti arvostettaisiin niin että viljelijäkin hyötyy.”

- MURU –hankkeen fasilitoiduissa ryhmäkeskusteluissa pohdittu toiveita oman maatilán tai Suomen maatalouden tulevaisuuden suhteen ja mietitty ratkaisuja, kuinka toivottu tila voitaisiin saavuttaa.

Toiveet

- Lisää arvostusta suomalaista maataloutta ja viljelijän tekemää työtä kohtaan
 - Mittari arvostuksen lisääntymiselle olisi maatalouden kannattavuuden parantuminen ja yhteiskunnallisen keskustelun sävyn muuttuminen myönteisemmäksi kotimaista ruoantuotannon suhteen.
- Kannattavuuden parantuminen lisäisi viljelijöiden motivaatiota luoda ja innovoida uutta.
 - Mahdollistaa tuotannon monimuotoistamisen, kytkentä ruoan huoltovarmuuteen ja maatalouden omavaraisuuteen. Ostapanoksia tarvitaan vähemmän silloin, kun pellon kasvukunto toimii hyvin.
- Viljelijä ei ole ainoastaan ruoantuottaja vaan myös maiseman ylläpitäjä
 - suomalaisten perhevilmien pysyminen elinvoimaisina, laiduntavat eläimet esillä
 - määrän sijaan tuotettaisiin korkealaatuisia raaka-aineita
- Tiedon jakaminen ja uuden oppiminen välttämätöntä
 - Pellonpiennarpäivät, työnäytökset, kansainväliset kokemukset

Miten maatalouden toivottu tila voitaisiin saavuttaa?

- Huomio lapsiin, tilavierailujen vahva rooli
- Ruoka ei saa olla itsestänselvyyttä
- Toivotaan joustavampaa tukipolitiikkaa ja tukiriippuvuuden pienentämistä, samalla valvonta saisi olla kannustavampaa
- Tukea tilan kehittämiseen
- Kassavirran tietämys, suunnitelmallisuus, oikea-aikainen toiminta sekä tuotantostrategian valinta
- Tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta
- Maaperätiedoista voisi järjestää verkko-opetusta
- Yhteistyön voima on suuri: koneyhteistyö, markkinointi, tilatason energiantuotanto
- Tiedon välittämisessä viljelijöille vertaisoppiminen tärkeää, tutkimuksen ja koulutuksen yhteistyö, tilatason pilotit
 - Myös koulutusta, missä viljelijöiden osaamista ja kokemusta hyödynnetään
- Itseä varten tehtävät pienet kokeilut ovat arvokkaita, virheitä ei kannata pelätä

Ilmastoviisas ja muutosjoustava ruokajärjestelmä pellolta kuluttajalle (MURU) - valtakunnallinen tiedonvälityshanke

Työpajat ovat kaikille avoimia tilaisuuksina. Vuosina 2022 ja 2023 työpajoja on järjestetty [Rovaniemellä](#), [Säkylässä](#), [Tuorlassa](#) ja [Tampereella](#).

Lisätietoa aiheesta: www.ilmastoviisas.fi

Löydä meidät verkosta

 luke.fi

Tilaa uutiskirjeemme ja pysy jyvällä!
luke.fi/uutiskirje

Luonnonvarakeskus (Luke)
Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki

